

planmæssig og kyndig arbeide belønnes med god fremgang selv paa den mange ganger saa foragtede torvindustris omraade. Og jeg vover at paastaa, at med nogen aars erfaring kan man faa det allermeste av sin torv ganske bra i hus selv under meget regnfulde somre.

ANDELSBRÆNDTORVFORENINGER

DET første større andelsforetagende for tilberedning av brændtorv er nu dannet i Sverige under navn »*Skånska Andels-Bränntorvforeningen*» med hovedsæte i Malmø. Foreningens formaal er for medlemmenes regning at indkjøpe brukbare brændtorvmyrer og anlægge en eller flere brændtorvfabrikker samt for medlemmenes regning tilberede brændtorv og ifald produktionen overstiger medlemmenes behov ogsaa sælge brændtorv, likesom det eventuelt kan bli tale om at kombinere brændtorvdriften med torvstrøtilvirkning. Medlemmer av foreningen kan bli i Skåne bosatte forbrukere eller kjøpere av brændtorv. For hver andel betaler medlemmene en indsats av 20 kr. og erholder herfor aarlig pr. andel høist 1000 kg. brændtorv til en pris, som styret bestemmer. Foreningen stiftedes paa et talrikt besøkt møte i Malmø 24de januar d. a. og var da tegnet 8200 andeler, mens minimumstallet var sat til 5000. Det valgte styre fik i opdrag at kjøpe Sjöholmens myr ved Rönneholm med et areal av 450 tunnland eller 2250 maal for en pris av kr. 187 500, d. v. s. over 83 kr. pr. maal. Det er meningen at producere 10000 ton brændtorv med Anrep-Svedalamaskiner, og brændtorven skal leveres medlemmene frit oplastet jernbanevogn ved myren for en pris av 10 kr. pr. ton. Foreningen har indsendt andragende om statslaan.

Lignende foreninger bør man ogsaa faa her i landet.

SALG AV BRÆNDTORV

AV ASSISTENT J. RASMUSSEN

UTDRAG AV HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT

SOM REGEL sælges brændtorven fra fabrikkene »efter tal« nemlig pr. 1000 stkr. At salg av brændtorv »efter tal« ikke er saa absolut rationel, har sikkert adskillige brændtorvforbrukere erfaret. Imidlertid er brændtorv baade paa grund av sin beskaffenhet og den bearbejdning den gjøres til gjenstand for, en saa uensartet salgsvare, at det nærmest maa ansees for umulig at anwise en paa samme tid praktisk og for baade kjøper og sælger retfærdig ordning av salget. Som

regel vil dog salg av brændtorv »efter vegt« være mer retfærdig end salg »efter tal«. Men i høst- og vintermaanedene, da der ofte sælges temmelig vaat torv indeholdene 40 til 50 % vand, vil naturligvis »vegtmetoden« virke høist ugunstig for kjøperen. Forøvrig indeholder almindelig lufttørket torv indtil 25 % vand, saa at det egentlige først er det vandindhold som overstiger dette tal, man har lov til at henregne til det onde. Da man imidlertid ikke har nogen maate, hvorpaa man hurtig og let kan bestemme en torvbeholdnings fugtighetsgrad og langt mindre dens øvrige bestanddele, saa vil ogsaa vegtenheten, lagt til grund for salget, i mange tilfælder bli ganske vilkaarlig.

Det maa derfor til syvende og sidst overlates sælger og kjøper indbyrdes at enes om salgsmaaten og bestemme enheten, det være sig »maal«, »tal« eller »vegt«.

SALG AV BRÆNDTORV EFTER MAAL

DER KLAGES over, at der ikke føres tilstrækkelig kontrol med hvorledes brændtorven maales i hektolitervis av forsælgerne. Brændtorven er som bekjendt et stordelt brændsel og den mængde torv, som kan rummes i en hektolitersæk beror da paa, hvordan sækken pakkes. Det viser sig, at der kan være meget stor forskjel. For at raade bot herpaa bør man helst maale torven i større maalekasser paa f. eks. 1 m.³ (10 hl.) eller 0,5 m.³ (5 hl.). Herved vil der mellem de store torvstykker ikke bli saa store tomrum, som i et hektolitermaal. Saa vidt bekjendt kjøper forhandlerne brændtorven fra fabrikkene maalt pr. m.³ og den bør derfor ogsaa sælges i smaat paa samme maate. Det vil ogsaa svare sig bedst for konsumentene, at kjøpe mindst 1 m.³ ad gangen.

Brændtorv finder nu avsætning i flere av vore byer, og bør ikke sættes i miskredit ved en mindre tilfredsstillende forhandling.

Det mest ideelle vilde være salg efter varmeværdi, men det er vanskelig at gennemføre i praksis.

INDKJØPSLAG FOR BRÆNDTORV

DET NORSKE MYRSELSKAPS sekretær, torvingenior *J. G. Thaulow* holdt 15de december 1915 foredrag i *Drammens Kvinderaad* om »Brændseløkonomi og brændtorv«. Som et praktisk resultat herav blev der paa møtet efter forslag av fabrikinspektør fru *Betzy Kjelsberg* dannet et *indkjøpslag for billig brændsel*. Dette vil faa til opgave at snarest tinge direkte fra brændtorvfabrikkene et visst antal jernbane-